ეროვნული ბიბლიოთეკა

ცნობის ფურცელი

№ 2339 | ოთხშაბათი, 1 დეკემბერი | 1896—1903 | ყოველ-დღიური გამოცემა | № 2339

გაზეთის ღირს: წელიწადში—6 მან., ცალკე თვეში 50 კ. ნომერი—3 კაპ., დამატებით—5 კ. ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი „პეტიტით“ პირველ გვერდზე—10 კ., მეოთხეზე—5 კაპ.

ხელის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბე“-„ცნობის ფურც.“ რედაქციის კონტორაში ვანქის დიდ ქუჩაზე, № 27 და წ. გამ. ქართველთა ამხანაგობის კიოსკში (ქვაშვეთის ეკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება.—დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელობაზე უნდა გამოიგზავნოს.—პირდაპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, შუადღის 11—1-ლ საათამდე.

ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Цнобисъ-Пурцели“-„Моамбе“. ტელეფონი № 372.

წარ. 26,

ქართული თეატრი

სამშაბათს, 2 დეკემბერს, 1903 წელს ქართულ დრამატიულ საზოგადოების დასის მიერ წარმოდგენილი იქმნება კ. **მესხის საბენეფისოდ**

I

რ უ ს თ ა ვ ე ლ ი

პიესა 4 მოქმ. კ. მესხისა.

II

ბ ი ძ ი ა ს თ ა ნ ბ ა მ ო ხ უ მ რ ე ბ ა

ვოდ. 1 მოქმ. რ. ერისთვისა.

მ ო ნ ა წ ი ლ ე ო ბ ა ს ი ღ ე ბ ე ნ: ქ-ნნი ნ. დავითაშვილი, საფაროვ-აბაშიძე, ნ. ჩხეიძე; ბ-ნნი: ვ. აბაშიძე, ნ. გვარაძე, ა. იმედაშვილი, ი. ივანიძე, კ. მესხი, ვ. მატარაძე, ს. სვიმონიძე, საფაროვი, კ. ყიფიანი, შალიკაშვილი.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

მზადდება წარმოსადგენად: „მომაკვდავი სურათები“.

რეჟისორი **აკაკი**

ტფილისის სახაზინო თეატრი. რუსული ოპერა.

ანტრეპრიზა მისის უდიდებულესობის სოლისტის ნ. ნ. ფიგნერისა.

ორშაბათს, 1 დეკემბერს, 1903 წ., ნ. ნ. ფიგნერის მონაწილეობით, **ვერის ყაზბეგის სახელობის სკოლის სასარგებლოდ** წარმოდგენილი იქმნება

კ ა რ მ ე ნ

ოპერა 4 მოქმ. ბიზესი.

მონაწილეობას იღებენ; ქ-ნნი: არციბაშევა, კარრი, სკორუპსკაია, ლელინა; ბ-ნნი: ფიგნერი, ილიუშჩენკო, შმაკოვი, ფედოროვი, გრინევი, გავრილოვი.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე. კაპელმეისტერი ე. ესპოზიტო.

ა ნ ო ნ ს ი: 2 დეკემბერს—„ფაუსტი“; 3 დეკ.—„ბოგემა“. მზადდება წარმოსადგენად „კამორა“. (ნ.)

ტელეფონი № 741 **დაარსების მიზანი** ტელეფონი № 741

საათიაქო საქონლით მოვაჭრე
ფარმაცევტთა ამხანაგობისა

ი ყ ო დ ა ა რ ი ს

მხოლოდ საუკეთესო საქონლით ივაჭროს და მცირე სარგებლით კმაყოფილ იქმნეს. ამხანაგობა სცდილობს ყველა საქონელი სატახტო ქალაქების ფასებში ჰყიდოს, ამიტომ მყიდველთ ეთმობა 5—10 პროცენტი ტფილისის ფასებთან შედარებით. სწორედ ამ მოსაზრებით, რომ საქონელი გაიიაფოს, ამხანაგობამ დაიქირავა მაღაზიები **არა გამოსაჩენ ადგილზე** კავკასიის მუზეუმის პირდაპირ, „სევერნი ნომრების“ ქვეშ.

ადრესი ფოსტისა: Тифлисъ, Товарищество Фармацевтовъ. ადრესი ტელეგრამისა: Тифлисъ, Фармацевтика. (0—20)

ტ ფ ი ლ ი ს ი ს

კერძო სამკურნალო

მკურნალის დ. ა. გედევანიშვილისა.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დ ი ლ ი თ:

ვ. ჭიჭინაძე—კბილისა, 8—10 საათამდე.

ლ. ივ. კამოევი.—საშარდეს, ვენერ. სიფილ. 10 ს.—11-მდე.

ნ. ტ. მულინი.—ყურისა, ყელისა და ცხვირის 9—10 საათამდე.

ი. პ. ახალშენიშვილი. - კბილისა, 10 ს. 11 ს.

ა. გ. მაღალაშვილი.—ბავშვებისა და შინაგ. 10—11 საათ.

ვ. დ. ლამბაშიძე.—შინაგ. და ბავშვ. ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ. 11 - 12.

ლ. მ. მოინინი.—ქალისა, საბებიო და ბავშ. (შემოწმება ძიძებისა) ოთხშაბათ., პარასკ. და კვირაობით 11—12 საათამდე.

დ. ა. გედევანიშვილი.—შინაგანი, ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით 12 - 1 ს.

ექ. ქალი მ. კ. იოსელიანი.—ქალისა და საბებიო, სამშ., ხუთშ. და შაბათ. 12—1 ს.

გრ. მ. სობოლევსკი.—ხირურგია და ორტოპეიდა: ორშაბათობით, ოთხშ., პარასკ. და შაბათ. 1—2 საათამდე.

ვ. მ. მანსვეტოვი.—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვების, კვირაობით 10—12.

ს ა ღ ა მ ო თ ი:

ა. გ. მაღალაშვილი.— შინაგ., ბავშ., ყვავილის აცრა და მიკროქიმიური გამოკვლევანი 5—6ს.

სამკურნალოს აქვს ოცი საწოლი კრავატი

ფასი რჩევისა და დარიგებისა 50 კაპ., ოპერაციები მორიგებით. კრავატები სამი მანეთიდან ხუთამდე.

ადრესი: კუკია, ველიკოკნიაჟესკის ქუჩა, (კუკიის ხიდიდან მეცხრე სახლი) სახლი აბრამოვისა, № 9, მიხეილის ქუჩიდან-კი 34 Б.

(წლ.) **ტელეფონი 4. № 27**

ე ქ ი მ ი

ვ. ს. მუსხელიშვილი

მიიღებს თვალით ავადმყოფებს დილით 4—3 საათ., საღ. 6—7. წყნეთის ქუჩა, № 21 სახლი ვნაძისა. (წლ.)

ქ უ თ ა ი ს შ ი

კბილის ექიმი

პ. გ. მახარაშვილი

გადავიდა ნადირაძის სახლში (ბაინდუროვისეულში) კოკოჩაშვილის აფთიაქისპირდაპირ.

ე ქ ი მ ი

ვ. დ. ლამბაშიძე

ორშაბათს, ოთხშაბათს და პარასკევს საღამოს 6—7 საათ. ნიკოლოოზის ქუჩა, სახლი № 46. წლ.

ქუთაისში
ექიმი გ. დ. ნასარიძე

მიიღებს შინაგან და ნერვების სნეულებითი ავადმყოფთ დილით 9—12-მდე, საღამოით 5—7 საათამდე. ტფილისის ქუჩა, სახლი ანტაპარმაკლიძისა. (0—6.—26)

კბილის ექიმი

ი. პ. ახალშენიშვილი

(ელისაბედის ქუჩა, № 38).

იღებს ავადმყოფებს დილის 9—2 საათამდე. საღამოობით 5—7-მდე, ხოლო კვირა-უქმეობით 9—1-მდე და საღამოობით 5—7-მდე.

გამგეობა ქართულ დრამატიულ საზოგადოებისა

ამით აცხადებს, რომ 3 დეკემბრისათვის დანიშნულია წლიური

ჩვეულებრივი კრება

ხსენებულ საზოგადოების წევრთა. კრება მოხდება ქართულ თეტრის ფოიეში, საღამოს 7 საათზედ.

განსახილველი საგნები:

1. განხილვა და დამტკიცება საზოგადოების მოქმედების ანგარიშისა $190^2/_3$ წლისა,

2. განხილვა და დამტკიცება $190^3/_4$ წლის შემოსავალ-გასავლის აღრიცხვისა;

3. არჩევანი სარევიზიო კომისიის სამის წევრისა და ორის კანდიდატისა.

4. არჩევანი გამგეობის შვიდის წევრისა, რადგან ეხლანდელი წევრები გამგეობისა თანამდებობას თავს ანებებენ, და სამის კანდიდატისა. და 5. არჩევანი საზოგადოების ახალის წევრებისა. (უ. 3—3)

ახალი ამბავი

✦ როგორც „კავ.“-ს ატყობინებენ, **საქართველოს ექსარხოსი** და ალავერდის ეპისკოპოსად დანიშნული ექვთიმე (ქვაშვეთის ეკლესიის წინამძღვრად ყოფილი ელიაშვილი) პეტერბურგიდან ჩამოვლენ ამ თვის პირველ რიცხვებში.

✦ როგორც ვწერდით, **კონცერტი „წ. კ. გამავრცელებელ საზოგადოების“ სასარგებლოდ** გაიმართება 22 დეკემბერს „ტფილისის სობრანიეს“ დარბაზში. ამ კონცერტის ბილეთები უკვე იყიდება „წ. კ. საზოგადოების“ კანცელარიაში

✦ როგორც რუსული გაზეთები გადმოგვცემენ, ამ დღეებში **პეტერბურგიდან სპარსეთს მიდიან** ინჟენრები, ტეხნიკოსები და სხვა სპეციალისტები გზა-ტკეცილის გასაყვანად რუსეთის საზღვრიდან თავრიზამდე.

✦ დღეს, 1 დეკემბერს, სახაზინო თეატრში წარმოდგენაა ვერაზე არსებულ **ყაზბეგის სახელობის ქალთა სკოლის სასარგებლოდ.** საოპერო დასი წარმოადგენს „კარმენ“-ს ბ-ნ ნ. ნ. ფიგნერის მონაწილეობით.

✦ სამხედრო სასამართლომ, როგორც მკითხველებს ეხსომებათ, **ფოთის ხაზინის თავდამსხმელთ** გადაუწყვიტა: დომენტი კვაჭაძეს სიკვდილით დასჯა, ხოლო ნიკოლოოზ გუჯაბიძეს—უვადოთ კატორგაში გაგზავნა. როგორც „კავ.“ გადმოგვცემს, ეს განაჩენი მთავარ-მართებლის თანამდებობის აღმასრულებელს გენ.-ლეიტ. ფრეზეს შეუცვლია და კვაჭაძისთვის გადაუწყვეტია უვადოთ კატორგაში გაგზავნა, ხოლო გუჯაბიძისთვის—20 წლით კატორგაში გაგზავნა.

✦ ამას წინად შორაპანში, როგორცა ვწერდით, ფოსტალიონს თავს დაეცა რამდენიმე კაცი,—უნდოდათ **ფოსტა მოეტაცნათ.** ამ ბოროტმოქმედების გამო სამი კაცი დაუჭერიათ. ორი მეგრელია და ერთი გურული, სწერს „კავკაზ“-ი.

✦ **გორის ქალაქის თვით-მმართველობამ** შუამდგომლობა აღძრა სამხედრო სამინისტროს წინაშე, ეპატიოს ის 10,152 მან. 24 კაპ., რომელიც ჯარისთვის სადგომების დასაქირავებლად უნდა გაეღო. სამინისტრომ არ შეიწყნარა ეს შუამდგომლობა.

✦ გუშინ, 30 ნოემბერს, დიდის ამბით დაასაფლავეს კავკასიის მხედრობის ცნობილი სარდალი **მიხეილ ქაიხოსროს ძე ამირეჯიბი.** დასაფლავებას დაესწრნენ: სამხედრო და სამოქალაქო უწყებათა უფროსნი, გენერლობა, თავად-აზნაურთა წარმომადგენელნი და დიდძალი საზოგადოება.

✦ რედაქციამ მიიღო ახალი წიგნი—„ჩაღა და მისი მოხმარება“, თარგმნილი და გამოცემული პეტრე სააკაშვილისაგან“.

✦ ახალ-სენაკის ქალთა ორ-კლასიან სკოლის გამგე, მღ. კალანდარიშვილი გვთხოვს დავბეჭდოთ: „გულითად მადლობას ვუცხადებთ კნეინა დარია ლუარსაბის ასულს დადიანისას, რომელმაც დიდის თანაგრძნობით იკისრა 22 ნოემბერს ახალ-სენაკის კლუბში გამართვა საცეკვაო საღამოსი ადგილობრივ ორ-კლასიან სამრევლო საქალებო სკოლის სასარგებლოდ და წმიდა შემოსავალი ას-ორმოცდა-ათი მანეთი (150 მ.) გარდასცა ხსენებულ სკოლას, იმის აუცილებელ საჭიროებათა დასაკმაყოფილებლად. მადლობას ვწირავთ აგრეთვე ყველა იმ პატივცემულ პირთ, რომელთაც თანაუგრძნეს და ხელი შეუწყეს ამ კეთილ მიზნით გამართულ საცეკვაო საღამოს“.

✦ ქუთაისიდან გვწერენ: „28 ნოემბერს ძმ. გოკიელოვების ბამბის სარჩევ ქარხანაში შემდეგი უბედურება მოხდა. ბამბის რჩევის დროს, როცა მანქანა მოძრაობაში იყო, 8 წლის გოგომ ზინა იმედაძემ ხელი ჩააყოლა მანქანაში, რომლის კბილებმა დაჭყლიჯა მთლად მარჯვენა ხელი. დროზე რომ არ შეემჩნიათ ამხანაგ გოგოებს, მთელი სხეულით ჩაჭყვებოდა და დაჭყლეჯდა მანქანა. ხელი თან გატეხილი და თან დაგლეჯილი აქვს. ექიმებს გაუსინჯიათ და უთქვამთ, უნდა მოეჭრას ხელიო. არ ვიცოდით, თუ რვა წლის ბავშვებს ამუშავებდნენ.“

რუსეთის ქრონიკა

✦ როგორც „ნოვოე ვრემია“ იუწყება, 25 ნოემბერს მინისტრთა კომიტეტს განუხილავს საკითხი, გადასცეს საგუბერნიო კომიტეტებს საგლეხო კანონ-პროექტი, შემუშავებული შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან არსებულ განსაკუთრებულ კომისიის მიერ.

✦ სამკურნალო დეპარტამენტმა გაუგზავნა ყველა გუბერნატორებს 8 ოქტომბერს დამტკიცებული დებულება ქალაქებში პროსტიტუციისათვის თვალ-ყურის დევნების შესახებ. დებულებასთან ერთად გუბერნატორებს გაეგზავნათ ცირკულიარი, რომელშიაც, სხვათა შორის, ნათქვამია: წრეს გადასული სასტიკი პოლიციური ღონისძიება აძლიერებს დაფარულ პროსტიტუციას და შეურაცხყოფს ქალის პიროვნებასაო. ცირკულიარში ისიც არის ნათქვამი, რომ პოლიცია და, საზოგადოდ, ისინი, ვინც თვალყურს ადევნებენ, ვალდებულნი არიან კარგად და ადამიანურად მოექცნენ ასეთ ქალებსაო.

✦ „ნ. ვ.“ იუწყება, რომ სახელმწიფო საბჭო ამ მოკლე დროში განიხილავს საკითხს საერო განათლების სამინისტროში ახალ შტატების დაწესების შესახებ. როგორც ხმა დადის, აზრად ჰქონიათ, არსებულ საერო-განათლების დეპარტამენტის მაგივრად ორი დეპარტამენტი დააარსონ—სამეცნიერო დ სამოსწავლო დაწესებულებათა და საზოგადო საქმეთა.

წერილი ართვინიდან

აქაური ცხოვრება.—სკოლა და მაჰმადიანი ქართველები.

კარგა ხანია მკითხველისათვის არაფერი არ შეგვიტყობინებია ჩვენის მხარისა. მიზეზი, რა თქმა უნდა, ის არის, რომ ცხოვრება აქეთ მოდუნებულია, უშინაარსო და აბა, მიბრძანეთ, სხვას რით დააინტერესებს იგი. აქაურნი ხან ნუნუას შეჭხარიან, ქეიფობენ, ლოთიფოთობენ, ხან კიდევ მოწყენილნი ბანქოს თამაშობაში ართობენ დროს, ე. ი. იბღერტავენ ჯიბეებს. უნდა უყუროთ, რა ბეჯითად ჩაუჯდებიან ხოლმე ლოტოს ჩვენი დარბაისლები გიმაჟებთან, ქალები კაცებთან, ქალები ვაჟიშვილებთან და იმის გატაცებული: პიატდესიათ, სოროკ, ოსემ, ან—ბანკა ბოდუბანკა და სხვა, ასე გათენებამდის. ამას დაურთეთ ყოფა-ცხოვრება აქაურ ქართველ მაჰმადიანისა, რომელიც უვიცობის სიბნელეშია გახვეული, და მზად გახლავთ სურათი, რომლის ცქერითაც ვერ გაძღება თქვენი მადლიანი თვალი. საზოგადოდ, ადამიანებისთვის აქეთ ნაკლები მზრუნველობაა. ხუთს ბეითალთან მთელს ოლქში ერთი ექიმი გვყავს. თუმცა მეორე აფთიაქი გაგვიღეს ამას წინად არდანუჩში, მაგრამ ისევ დაიკეტა.

სამს მაზრაში ერთი სახელმწიფო სასწავლებელია, მაგრამ ამ სასწავლებელმა ვერა და ვერ მიიზიდა ქართველი მაჰმადიანნი, თუმცა სასწავლებელი ოცი წელიწადია არსებობს. შეიძლება მიზეზი ისიც არის, რომ იქ ქართულს არ ასწავლიან. ურიგო არ იქნებოდა, რომ სკოლის გამგემ ბ-ნმა როსტომაშვილმა აღძრას შუამდგომლობა ქართულის ენის სწავლების შესახებ. ამ ჟამად სასწავლებელში მხოლოდ სომეხთა ბავშვები სწავლობენ და მაჰმადიანნი სკოლის გარეთ რჩებიან. ან იქნებ აქაურ მაჰმადიანს ქართველად არა სთვლიან?

ვ. გ—შვილი.

დაბა-სოფლები

დ. არდანუჩი. ამას წინად აქეთ შემდეგი მკვლელობა მოხდა: მოჰკლეს ინგუში ოსმან პლიევი და დასჭრეს სომეხი გ. ს—ნი. არდანუჩში სცხოვრობს

დროებით ორი ძმა ინგუში პლიევი, რომელნიც მუშაობენ გზებზე ნარდად. ძმები აბაკურა და ოსმანა ადგილობრივ მცხოვრებთ არ ჰყვარებიათ. ღამე 18 ნოემბერს, საათის ათზე, როდესაც უმცროსი ძმა, ოსმანა, შესულა ერთის სომხის ოჯახში რაღაც საქმეზე, უკანა სანათურიდან გავარდნილა თოფი და ოსმანა სასიკვდილოდ დაუჭრიათ. გაცეცხლებული ინგუში გამოვარდნილა კარში და სახლთან მდგომთათვის დაუხლია სამჯერ დამბაჩა. დაუჭრია ერთი სომეხთაგანი გ. ს—ნი და თვითონაც წაქცეულა ჭრილობისაგან. გავარდნილა კიდევ რამდენიმე თოფი. ოსმანა მეორე დილით გარდაიცვალა. დაჭრილი სომეხიც საეჭვოა რომ მორჩეს. სამი დღეა, რაც სომხებს მთელი ბაზარი დაკეტილი აქვთ, ეშინიანთ სისხლის ძიებისა. საქმის გამოსაძიებლად მოვიდა აქ უფროსი თავ. აბაშიძე.

—**შვილი**

—

ალაგირი (ოსეთი) 19 ნოემბერს ალაგირის ქართულ სკოლის მასწავლებლის გრიგოლ რაზმაძის თაოსნობით სკოლის დარბაზში გაიმართა უფასო სალიტერატურო საღამო. დანიშნულ დღეს აუარებელი ხალხი მოაწყდა: ქართველები, რუსები და ოსები. სივიწროვისა გამო ბევრნი გარედ იდგნენ და იქიდან უგდებდნენ ყურს. საღამო შესდგებოდა ოთხ ნაწილისაგან. პირველად წარმოადგინეს პატარა საბავშვო ვოდევილი „მდგმური“, შემდეგ წაიკითხეს ქართული ლექსები და აგრეთვე სცენები ჩვენის ხალხის ცხოვრებიდან. იმღერეს ქართული საერო სიმღერები და ბოლოს უჩვენეს ბუნდოვანი სურათები „მეფე დიმიტრი თავ-დადებული“. სურათების ჩვენების დროს წაკითხულ იქმნა თვით პოემაც, რომელმაც აატირა დამსწრე საზოგადოება. ქართულს სიმღერებს მწყობრად ასრულებდა ხორო, შედგენილი მოწაფეთა და გალობის მოყვარულთაგან ბ-ნ რაზმაძის ლოტბარობით. საზოგადოებას ძალიან მოეწონა შემდეგი სიმღერები: „კავკასიის ქედზედ იყო ამირანი მიჯაჭვული“, „გლეხის პატარა ბიჭი ვარ“, „ქართული ნანა“ და „სოფლელი გლეხის შვილი ვარ“. ბუნდოვანი სურათებისათვის ფარანი სკოლას არ მოეპოვება, ამიტომ მასწავლებელმა ინათხოვრა ისინი კავკავის ქართულ სკოლის მასწავლებლის ლუარსაბ ბოცვაძისაგან. საზოგადოდ ამ საღამომ ხალხი ისე ასიამოვნა, რომ გადასწყვიტეს შეიძინონ საკუთარი ფარანი და სურათები.

პეტრე მეტრეველი.

—

ჭიათური. 25 ნოემბერს მოხდა აქ „შავი-ქვის“ საზოგადოების საგანგებო კრება. კრებას დაესწრო წევრთა რიცხვის ორი მესამედი. განსახილველად იყო დანიშნული სხვა-და-სხვა საკითხი „შავი-ქვის“ საზოგადოების მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და არჩევა სარევიზიო კომისიისა. კრების თავმჯდომარედ არჩეულ იქმნა ერთხმად ბ-ნი დავით ბაქრაძე და მდივნად ბ-ნი ნიკიტინი. კრებას დაესწრნენ აგრეთვე გიორგი ზდანოვიჩი, ვითარცა რწმუნებული ზემორე აღნიშნულ საზოგადოებისა; თავ. კიტა აბაშიძე და თავ. კ. თუმანიშვილი, ვითარცა წევრნი საზოგადოების გამგეობისა. კრებამ, შემდეგ ხანგრძლივის კამათისა, გადასწყვიტა: ამორჩეულ იქმნას სარევიზიო კომისია და ყოველ გვარი ანგარიში „შავი-ქვის“ საზოგადოებისა მოხსენდეს შემდეგ ჩვეულებრივ კრებას და შემუშავებულ იქმნა წესი ამ საზოგადოების ორგანიზაციისა სხვა, უკეთეს გეგმაზე. სარევიზიო კომისიის წევრებად არჩეულ იქმნენ: ბ-ნი ილია მხეიძე, ზარასპი გაჩეჩილაძე და ნიკიფორე ყიფშიძე; იმათ კანდიდატებად: ბ-ნნი ერქომაიშვილი, ქადაგიძე და ყიფიანი.

მაჩანჩალა.

წვრილი ამბები

—

მშობლის მკვლელის სასჯელი ჩინეთში

ჩინეთში ულმობელნი არიან იმის მიმართ, ვინც თავისს მშობელს გინდ დედას, გინდ მამას მოჰკლავს. ასეთს შვილს ჩინურ კანონის თანახმად თავი უნდა მოეკვეთოს. ამ შემთხვევაში იმას არც კი უყურებენ, თუ მკვლელი რა ხნისაა ან მიზეზი რა იყო დანაშაულისა. ჩინელის აზრით, ასეთი კაცი ღირსი არ არის სასჯელის შემსუბუქებისა; თუ ასე არ მოვექეცით მშობელ-კალიას, შვილებს თავიანთის დედ-მამის პატივისცემა და რიდი დაეკარგებათო. ამას წინადაც ერთს თერთმეტის წლის ბავშვს თავისი დედა შემოჰკვდომოდა უცაბედად და სასამართლომაც თავის მოკვეთა მიუსაჯა. დამნაშავეს ჯერ საგანგებო დანებით ტანის სხვა და სხვა ნაწილები მოსჭრეს და სულ ბოლოს თავიც მოჰკვეთეს. ასეთს შემთხვევაში სასამართლოს აზრადაც არ მოუვა, ხელმწიფესა სთხოვოს საქმეში გაერიოს და დამნაშავეს, თუნდ ახალგაზდას და უმანკოს, სასჯელი შეუმსუბუქოს. იმპერატორი არც გაერევა ხოლმე ასეთ საქმეში, რადგან იშინიან, ხალხი დრტვინვას ასტეხავს და ვაი თუ ჩემმა ტახტმა რყევა დაიწყოსო.

—

მიწის ქვეშეთის მდინარე. შვეიცარიაში ამას წინად აღმოაჩინეს ახალი გამოქვაბული. ეს გამოქვაბული სტალდენშია, შვეცის მთის მახლობლად. დღემდე შიგ შესვლას ვერავინ ჰბედავდა, რადგან შიგ წყალი იყო ბევრი. შიგ შესვლა და იქაურობის გამოკვლევა გაჰბედეს თავგანწირულმა ალპინისტებმა (შვეიცარიის მაღალ მთებ ალპებზე მოსიარულეთ). წაიღეს 8 დღის სამყოფი საჭმელ-სასმელი, ხუთ ათას მეტრის (7,000 ადლის) სიგრძეზე თოკი, კიბეები, აცეტილენის ლამპრები და შევიდნენ. უკან მხოლოდ ორის დღის შემდეგ დაბრუნდნენ. ყველას კი ეგონა, დაიღუპნენო. გზაზე ამ თავგანწირულ მკვლევართ აუარებელი უფსკრულები შეხვდათ თურმე, მაგრამ ყოველგვარი დაბრკოლება სძლიეს მაინც და 2,500 მეტრის (3,700 ადლი) მანძილი გაიარეს. ორის დღის განმავლობაში მრავალი განყოფილება ჰნახეს სტალაკტიტებისა, თვალ წარმტაცად ნაკეთები ბუნებისა. მათს მშვენებას კაცი თურმე ვერ გამოსთქვამს ენით. ამასთან ისეთი დიდი და ღონიერი მდინარეა შიგ, რომ სახერხ ქარხნების თვლებს თავისუფლად აბრუნებს.

დეპეშა

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

29 ნოემბერი

ლონდონი. „რეიტერის სააგენტომ“ პეტერბურგიდან მიიღო დეპეშა, რომელშიაც გამოთქმულია ეჭვი იმის შესახებ, თითქოს ჩემულპოში მდგომი რუსეთის ესკადრა მზად იყოს გადმოსხას ჯარი, ვინაიდგან კორეამ უყურადღებოთ დასტოვა რუსეთის პროტესტი წინააღმდეგ იონგამპოს დათმობისა უცხოელთა ვაჭრობისათვის. საეჭვოა, რომ ადმირალმა ალექსეევმა, თუმცა დიდის უფლებებითაცაა აღჭურვილი, ასეთი დიდი საქმე პეტერბურგის მთავრობის დაუკითხავად გაბედოს.

ბუქარესტი. პალატამ ერთხმად ნება დართო, გადაიდოს კრედიტი 600 ათასი ფრანკი მაკედონიაში რუმინელთა ეკკლესიებისა და სკოლების ასაგებად.

ბელგრადი. თუ ფინანსთა მინისტრი სამსახურიდან გადადგა, შეიძლება კაბინეტი ან ცოტათი შეიცვალოს, ან სულ სამსახურიდან გადადგეს.

პერმი. საგუბერნიო საერობო კრებამ დაადგინა, საცდელად გამოიწეროს საზღვარ-გარეთიდან სახლის სახურავი რკინა და მიჰყიდოს მცხოვრებთ გზაში გადასატან ღირებულების დათმობით.

ჩემბარი. ტომსკის ვიცე-გუბერნატორი ვლადიკინი გარდაიცვალა.

ადენა. მთელი ქალაქი ყინულით არის დაფარული; ტელეფონისა და ტელეგრაფის მუშაობა შეწყვეტილია; ქუჩებში მოძრაობა შეუძლებელი ხდება; ბევრი ადამიანი და ცხენი სახიჩრდება ყინულზე დაცემისა გამო.

კონსტანტინეპოლი. სულთანი გაცივდა და ცოტათი ავად არის. 28 ნოემბერს დიპლომატები აღარ მიუღია.

ბერლინი. იმპერატორი ვილჰელმი ახალის წლის შემდეგ დაუყოვნებლივ გაემგზავრება სამხრეთს; იმპერატორი ბერლინში დაბრუნდება 17 იანვარს ორდენის დღესასწაულზე დასასწრებლად. ეს ამბავი მაინც და მაინც სარწმუნო არ არის.

პარიზი. თავადი ურუსოვი პეტერბურგს გაემგზავრა.

ვენა. იმპერატორმა ხანგრძლივ აუდიენციაზე მიიღო ელჩი ერენტალი და კონსტანტინეპოლელი სამხედრო აგენტი.

ბერლინი. რეიხსტაგის პრეზიდენტსა და ვიცე-პრეზიდენტს იმპერატორი მიიღებს პოტსდამში

სტეგე. რუსეთის აფესალი გემი „დიანა“ კუნძულ მენაზე გარიყა. მოსამსახურეები გადარჩნენ. მხსნელი გემი გაემგზავრა გარიყულ გემის საშველად.

30 ნოემბერი

პეტერბურგი. უფროსი პირველ გვარდიის საკავალერიო დივიზიისა გენერალ-ლეიტენანტი ზიკოვი დაინიშნა მეორე საკავალერიო კორპუსის უფროსად. უფროსი მეოთხე საკავალერიო დივიზიისა გენერალ-ლეიტენანტი სახაროვი დაინიშნა ციმბირის პირველ სამხედრო კორპუსის უფროსად.

კოპენჰაგენი. დანიის მეფეს აზრადა აქვს, 3 დეკემბერს გაემგზავროს გმუნდენს კუმბერლენდის ჰერცოგისა და ჰერცოგინას დაქორწინების 25 წლის იუბილეის დღესასწაულზე დასასწრებლად.

ბერლინი. იმპერატორი ავადმყოფობის შემდეგ პირველად დაესწრო სამეფო დრამატიულ თეატრში სპექტაკლს.

კონსტანტინეპოლი. კალიცემ გარეშე საქმეთა მინისტრის პირით გამოუცხადა სულთანს იმპერატორ ფრანც-იოსების კმაყოფილება რეფორმათა მოხსენების მიღებისა გამო. ამასთანავე გადასცეს სულთანს, რომ იმპერატორს იმედი აქვს რეფორმების განხორციელებისა.

სოფია. (ოპოზიციის წრეებიდან) საერო კრების დეპუტაციამ მთავარს წარუდგინა სეფე სიტყვის საპასუხო ადრესი.—სამხედრო მინისტრს აზრად აქვს, ჯარის გასაძლიერებლად შეადგინოს ქვეითა ჯარის სამი დივიზია დუბნიცსა, იამბოლისა და ტირნოვოში.

რომი. ნელიდოვი პეტერბურგს მოვიდა.

რედაქტორ-გამომცემელი ალ. ჯაბადარი.

განცხადებანი

ქუთაისში

საზ. ბ. თოფურიას

სამკურნალო,

რომელიც იმყოფება **მათის უმაღლესობის პრინც ალექსანდრე ოლდენბურგელის მფარველობის ქვეშ.** სამკურნალოში 75 საწოლია შინაგან, ნერვებისა, სახირურგიო, დედათა და თვალით ავადმყოფთათვის, მშობიარეთა განყოფილებით და ქიმიურ-მიკროსკოპიულ გამოკვლევათა კაბინეტით. გადამდებ სენით და სულით ავადმყოფებს სამკურნალო არ ღებულობს.

დღიური ფასი საავადმყოფოში შენახვითა და წამლობით 1 მანათიდან 3-მდე.

ტფილისის ქალაქის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ პოლიციის მე-9 ნაწილის რაიონში საჭიროა სადგომი. ამ სადგომში 10 ოთახზე ნაკლები არ უნდა იყოს. საჭიროა სადგომი კუკიის საქალაქო სამკურნალოსათვის. იმათ, ვისაც ამ გვარი სადგომი მოეპოვება, უნდა მიჰმართონ ქალაქის გამგეობას წერილობითი განცხადებით 7 დეკემბრამდე. განცხადებაში უნდა აღინიშნოს ადრესი და სადგომის ქირის რაოდენობა.

(3—6.—2)

«ქუთ. გამომც. ქართველთა ამხანაგობის»

კიოსკში,

ლორის-მელიქოვის ქუჩა, ალექსანდროვის ბაღის კუთხეში, იყიდება ამხ. გამოცემული წიგნები:

	მ.	კ.
დაბადება და აღზრდა ერეკლე ბატონიშვილისა—პოემა ბაჩანასი	—	10
იოსებ დავითაშვილის ლექსები	—	50
ბნელი მოთხრობა—მელანიასი	—	20
ალ. ყაზბეგის I, II და III ტომი თითო	1	—
ი. ჭავჭავაძის I ტომი	—	70
იგივე II და III ტომი თითო	—	60
იგივე IV ტ. ორ წიგნათ	—	80
სოფლის კუნწულა, დ. მაჩხანელისა	—	10
სიბრძნე-სიცრუე—საბა სულხან ორბელიანისა	—	40
აკაკი წერეთლის I და II ტომი თითო	—	60
რაფ. ერისთავის I ტომი	—	60
საქართველოს წარსული დრო—პოტტოსი	—	20
აივენგო, რომანი—ვალტერ სკოტისა	—	50
სიბრძნე ბალავარისა	—	30
აღა-მაჰმად-ხანის შემოსვლა ტფილისში	—	15
ღვინის დაყენება პროფეს. გ. პეტრიაშვილისა	1	50
რძე, მისივე	1	50
ცეცხლითა და მახვილითა, რომანი—გენრიკ სენკევიჩისა	—	80

ესევე წიგნები იყიდება **ქუთაისში,** ქუთაისის წიგნების გამომცემელ ამხანაგობის კიოსკში, ბაღის ყურში.

პროვინციელთ შეუძლიანთ წიგნები ფას-დადებით გაიწერონ, ხოლო გაწერილ წიგნების ფასის ერთი მესამედი პირველად უნდა წარმოადგინონ. გზავნილზე ნაკლები ფული შეუძლიანთ ფოსტის მარკებით გამოგზავნონ. ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, Грузинское Издательское Товарищество.

5 პრემია	მიიღება ხელის მოწერა 1904 წლის	5 პრემია

ჟ უ რ ნ ა ლ

„მ ო გ ზ ა უ რ ი“

გარდა ჟურნალისა, რომელშიაც მოთავსებული იქმნება საპედაგოგიო, სამეურნეო, სამკურნალო, სამეცნიერო და საისტორიო-საეთნოგრაფიო წერილები, 1904 წლის **ხელის-მომწერლებს გაეგზავნება მუქთად შემდეგი ხუთი პრემია:**

1) **დიდი სურათი ნიკოლოზ ბარათაშვილისა,** ზაქარია ჭიჭინაძესთან დაცულ ძველი სურათიდან ფოტოტიპიით დაბეჭდილი; ეს სურათი უკვე მზად არის და ხელის-მომწერს შეუძლიან იგი ახლავ დაიბაროს;

2) **„სურათებიანი დამატება“,** რომელშიაც დასურათებულნი იქმნებიან ჩვენი და უცხო ქვეყნების შესანიშნავი კაცნი, ციხე-ქალაქნი, ეკკლესია-მონასტერნი, ხატნი, ძეგლნი, ბუნების მოვლენანი, ფრინველ-ცხოველნი და სხვა, რომ ამ გზით შევქმნათ საუკეთესო ალბომი ქართულს ენაზე; ეს სურათები (თექვსმეტ-თექვსმეტი) დაურიგდება ხელის მომწერლებს ჟურნალის ყოველ წიგნთან და იქმნება საუკეთესო სახელმძღვანელო მოზარდი თაობის და ხალხის სწავლა-განვითარებისთვის;

3) **„სრულიად საქართველოს გეოგრაფია“,** ბატონიშვილის ვახუშტისა, „მოგზაურის“ რედაქციისაგან ახლად გამოცემული მის საკუთარ ხელნაწერიდან მ. გ. ჯანაშვილის რედაქციით;

4) **„სამეურნეო-საოჯახო ნარკვევი“,** რომელშიაც მოთავსებული იქმნება მრავალი ახალი და ძველი ცნობა და მთელი თხზულებანიც ამ საგნების შესახებ;

და 5) **„სამკურნალო და საჰიგიენო ნარკვევი“,** რომელშიაც მოთავსებული იქმნება ყოველგვარი ცნობა ავადმყოფობათა და მათ წამლობათა შესახებ.

ფასი ჟურნალისა ყველა პრემიებით 5 მანეთია და ბარათაშვილის დიდი სურათის გაგზავნისათვის 20 კაპეიკი, სულ 5 მანეთი და 20 კაპეიკი. პირველი და მეორე პრემიები ე. ი. ბარათაშვილის დიდი სურათი და სურათებიანი დამატება გაეგზავნება მარტო იმათ, ვინც მოხსენებულს ხუთს მანეთს და ერთს აბაზს სრულად შემოიტანს 1904 წლის პირველ იანვრამდის ამ ადრესით: Въ Тифлисъ, Редакція “Могзаури“.

ქალაქ ტფილისში მცხოვრებლებს შეუძლიანთ მოაწერონ ხელი ან თითონ „მოგზაურის“ რედაქციაში (მამა დავითისაკენ, მეძებაია ქუჩაზე, სახლი დაშკევიჩისა, № 72, შესავალი ეზოდან აქვს, მარჯვნივ, კიბით) და ან ადგილობრივ წიგნის მაღაზიებში: ქუთაისში —ქუთათურ გამომცემელ ამხანაგობის კიოსკში და ვ. ს. ბეჟანიშვილთან. ბათუმში — „გეორგია“ ამხანაგობის კანტორაში იასე რაჭველთან. ხელის-მოწერის მიმღებთ ეთმობათ ამ ფულიდან ერთი აბაზი.

ბატონიშვილის ვახუშტის გეოგრაფია ხელის-მომწერლებს დაურიგდებათ მაისში. პირველი და მეორე ნომერი ჟურნალისა გამოვა პირველ იანვრამდის.

(შ. 3—2) რედაქტორ-გამომცემელი **ივანე პავლეს ძე როსტომაშვილი**

1904	На ½ года 5 р. съ перес.	годъ изданія X.	На годъ 8 р. съ перес.	ГОДЪ

ОТКРЫТА ПОДПИСКА
НА ЕЖЕДНЕВНУЮ
торгово-промышленную, политико-общественную и литературную иллюстрированную газету

„ЗАКАСПІЙСКОЕ ОБОЗРѢНІЕ“.

Задачи газеты „Закаспійское Обозрѣніе“ заключаются, главнымъ образомъ, въ выясненіи экономической и общественной жизни Закаспія и въ содѣйствіи развитію промышленности въ Средней Азіи и русскихъ торговыхъ сношеній съ сопредѣльными съ Закаспійской областью государствами.

Для послѣдней цѣли при газетѣ „Закаспійское Обозрѣніе“ издается въ видѣ приложенія

ПЕРСИДСКАЯ ГАЗЕТА

того-же наименованія, спеціально предназначенная для сближенія Персіи съ Россіей.

ПЕРСИДСКАЯ ГАЗЕТА

снабжена иллюстраціями, а также и русскимъ переводомъ.

Въ особыхъ ежемѣсячныхъ иллюстрированныхъ приложеніяхъ въ теченіе 1904 г будутъ помѣщены:

„Пребываніе г. военнаго министра А. Н. Куропаткина въ Туркестанскомъ краѣ въ 1901 году“ и „Музей Императора Александра III“.

Первое изъ этихъ произведеній иллюстрировано автотипіями въ числѣ свише 100. Второе-же представляетъ роскошный альбомъ автотипныхъ снимковъ и лучшихъ картинъ, находящихся въ музеѣ Императора Александра III.

Такимъ образомъ, въ концѣ 1904 г. подписчики будутъ имѣть полное иллюстрированное описаніе поѣздки г. военнаго министра А. Н. Куропаткина по Туркестанскому краю и полный альбомъ автотипныхъ снимковъ съ лучшихъ картинъ музея Императора Александра III, заключенный въ изящную папку.

Въ отдѣльной продажѣ „Пребиваніе г. военнаго министра А. Н. Куропаткина въ Туркестанскомъ краѣ“ будетъ стоитъ 5 р., „Музей Императора Алтксандра III“—3 р. Подписная цѣна: за годъ—8 руб., за 6 мѣсяцевъ—5 руб., за 3 мѣсяца 3- руб. 75 к. за 1 мѣсяцъ—1 руб. за границу за годъ—12 руб.

Разсрочка платежа допускается: при подпискѣ какъ городскихъ, такъ иногороднихъ подписчиковъ. вносится 2 руб., а затѣмъ ежемѣсячно до уплаты всей годовой суммы по 50 коп.

Лица, подписавшіяся съ разсрочкой платежа, получаютъ всѣ безплатныя приложенія.

(შ. 3—2)